

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 19/03/2024.

TÌNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 70

Những lời dạy của Hòa Thượng là tinh hoa được chắt lọc từ cuộc đời tu hành và trải nghiệm của Ngài. Chúng ta nếu chỉ nghe qua và để đó mà không thể nghiệm, không tu hành thì cho dù xung quanh là máy MP3 mở nhiều bài pháp, chúng ta vẫn khởi đây rầy vọng tưởng nên chẳng có lợi ích gì. Có rất nhiều người đang rơi vào tình trạng này.

Hòa Thượng nói rằng sai lầm của con người hiện đại chính là thích biểu hiện cái “ta”. Chúng ta hãy quán sát các ý niệm, hành động tạo tác của mình sẽ thấy cái “ta” đang biểu hiện rất sâu kín, đang biến hình sai sử chúng ta mà chúng ta chưa nhận ra. Ngài khẳng định việc này là mê hoặc điên đảo.

Nhiều bài viết về sự kiện Đại Lễ Tri Ân Cha Mẹ và Vợ Chồng 2024 đã được đăng báo nhưng chưa nêu bật được những điều quan trọng của buổi lễ. Điều này cho thấy tâm chúng sanh đối với sự tri ân từ đáy lòng đối với Tổ quốc, Cha Mẹ, Thầy Cô và những người thành toàn cho mình rất mờ nhạt. Các bài viết không hề nhắc đến sự tái hiện của lịch sử ngay trên sân khấu khiến ai cũng xúc động, trong đó có một vị lão thành ngồi cạnh chúng tôi đã khóc.

Nói về tri ân mà trong lòng không có chút tri ân. Có người hướng đến chúng tôi để tri ân nhưng chúng tôi gạt đi và nhắc mọi người hãy quay về thật làm trong gia đình. Việc bộc phát nói ra những lời cảm tình cũng chính là “*tự ngã biểu hiện*” chứ không phải là những việc làm, hành động cụ thể. Ngay bản thân chúng tôi, đến bây giờ cũng chưa quỳ trước mặt Hòa Thượng mặc dù khi Ngài còn tại thế, chúng tôi có dư cơ hội trong suốt 15 năm để làm việc đó. Cơ hội gặp được Ngài, chúng tôi đã từng nhường cho người khác.

Có người hỏi Hòa Thượng họ cần có điều kiện gì để ở bên Hòa Thượng. Ngài nói: “*Những người ở gần tôi không có thành tựu, những người thật làm theo tôi mới có thành tựu. Những người gần tôi không khéo trở thành La Sát.*” Từ lời dạy này, chúng tôi chỉ mong làm sao mình làm chưa giống Hòa Thượng thì phải làm cho thật giống. Ngày ngày tiếp nhận lời dạy của Hòa Thượng để quán sát lại từng khởi tâm động niệm của mình. Hòa Thượng nói rằng người có trí tuệ thì lúc nào cũng nghĩ đến chúng sanh. Nghĩ đến chúng sanh là từ những việc làm cụ thể, là khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế tiếp vật của chính mình.

Chiều qua, chúng tôi đến thăm một nhà, bác con trai đi vắng nên chỉ có ông cụ ở nhà. Ông cụ hỏi: “*Chưa về miền Nam sao?*” khiến chúng tôi giật mình, vì sao cụ biết mình ở miền Nam? Cụ 94 tuổi mà tinh tường như vậy đã khiến chúng tôi sửng sốt. Chúng tôi gặp cụ mới hai lần và lần này là lần thứ ba mà cụ vẫn nhớ. Ngày nay, chúng ta còn trẻ nhưng cái gì cũng lơ mờ. Chúng ta phải thật rõ ràng mọi sự mọi việc, chuẩn mực là chuẩn mực, không được vì việc gì mà vượt qua chuẩn mực. Đối với giới luật của Phật, luật pháp quốc gia, chúng ta phải tuyệt đối tuân thủ.

Trong “*Tứ y pháp*” có “*y trí bất y thức*” tức là không cảm tình dụng sự, tuy nhiên, do tập khí dẫn dắt, chúng ta đều lơ là việc này. Chúng ta đừng tưởng “*danh vọng lợi dưỡng*” là cái gì xa xôi mà ở ngay trong lời nói, chúng ta đã thể hiện cái “*ta*” chứ chưa nói đến những việc như ham danh, hám lợi.

Hòa Thượng nói: “***Nếu chúng ta bình lặng thì không khó để quán sát tập khí của chính mình. Có người thiên tính thiện lương, có người thiên tính tập khí rất sâu nặng. Đây đều là quá khứ mang đến đời này, cho nên, Phật dạy chúng ta đoạn ác tu thiện tức là bình thường phải tự kiểm điểm chính mình. Tập khí thiện thì nuôi lớn còn tập khí ác thì đoạn trừ. Nguyên tắc tu hành là như vậy!***”

Nguyên tắc tu hành đơn giản, không quá lớn lao. Nhưng chúng ta cứ đàm huyền thuyết diệu, nói chuyện về “*tánh không*” trong khi mọi chuyện hằng ngày lại coi cái gì cũng là thật. Trước đây chúng ta dùng từ đại lễ tri ân nhưng đúng ra là “*lễ hội tri ân*”. Trên bài báo viết rất hay “*Ngày hội tri ân*”. Một ngày hay nhiều ngày, mỗi ngày đều là như vậy, đều là ngày tri ân.

Hòa Thượng nói tu hành là đoạn ác tu thiện, đoạn đi tập khí hằng ngày ảo danh ảo vọng của chính mình thông qua từng việc làm nhỏ. Ví dụ mình chặt cây nhỏ cỏ hay quét sân đều là việc nhỏ mà vẫn mong có người thấy để chứng minh mình đang làm thì cuộc đời này có biết bao nhiêu việc sẽ làm nhiễu loạn tâm mình.

Chúng tôi chưa giống như cô học trò hôm trước có nói “*con từ gầm giường bước ra sân khấu*” nhưng chúng tôi có thể nói mình “*từ người chăn vịt*”. Tuổi thơ của chúng tôi là những đàn vịt và bây giờ trên đỉnh cao là có thể tổ chức được một ngày lễ tri ân như vậy thì không ai tưởng tượng ra. Mọi người có thể nói với chúng tôi những lời khen tặng nhưng chúng tôi cảm nhận là không cần thiết.

Thậm chí với thành công lớn lao như vậy, chúng tôi có thể nói rằng năm sau mình sẽ tiếp tục tổ chức. Nhưng không! Bắt đầu từ nay về sau sẽ không làm ở trung tâm hội nghị đó nữa vì quá cực khổ, mọi người quá vất vả. Chúng ta sẽ có ngày hội tri ân ở các điểm cầu. Chỉ cần có màn hình led để khi một điểm cầu này đang diễn ra thì đồng loạt các điểm cầu khác cũng đều sẽ diễn ra, nhờ đó, mọi người không cần phải di chuyển. Lúc này sự tri ân mới thật dạt dào vì có thể đến với từng gia đình ở khắp mọi nơi.

Đây là ý niệm nghĩ đến chúng sanh bởi có quá nhiều người tham gia sự kiện cực khổ, nước cũng không có để uống. Những nơi sang trọng này yêu cầu không mang mọi thứ vào. Kể cả mình mua nhưng không phải ai cũng mua được. Thế cho nên, nếu chúng ta cứ nghĩ đến sự thành công tốt đẹp rồi khởi lên một ý niệm dương dương tự đắc thì đó chính là điều Hòa Thượng nói, chính là chúng ta đang biểu hiện và đang khẳng định cái “ta” cái “tự ngã” của mình.

Chúng tôi thậm chí đã nói gì tại lễ hội chúng tôi cũng không nhớ đến nữa. Bây giờ có hỏi lại tại buổi Tọa đàm trước thềm ngày lễ tri ân chúng tôi đã nói gì thì chúng tôi chỉ nhớ rằng có dặn mọi người nhớ đi sớm kéo hết vé không còn chỗ ngồi và tại lễ tri ân, chúng tôi nhớ được một câu do có người nhắc lại, đó là: “*Người trước không dạy thì đừng trách người sau*”. Còn tất cả chúng tôi đã quên hết.

Cho nên Hòa Thượng nói: “***Căn bản tu hành là quán sát nội tâm hằng ngày của mình, xem nó đang dẫn khởi hành động tạo tác của mình như thế nào. Người niệm Phật cũng không ngoại lệ.***” Ngài Ngộ Đạt Quốc Sư đã có một ý niệm tự mãn chứ chưa nói ra lời rằng: “*Chỉ có pháp sư như ta mới ngồi được ghế trầm hương này*” thế mà Tiêu Thố, oan gia mười đời trước đã có thể nhập vào đầu gối của Ngài gây thành mụn ghẻ mặt người. Vậy chúng ta, mặc một chiếc áo mà tự hào về việc mình mặc chiếc áo thì cũng là ý niệm “*tự ngã biểu hiện*” rồi, đâu cần gì lớn lao đâu.

Hòa Thượng đặc biệt nhắc những người niệm Phật phải thường xuyên quán sát nội tâm của mình. Tuy nhiên, đa phần người niệm Phật chỉ cần biết niệm Phật là đủ rồi mà thiếu đi sự quán sát. Đây là sai lầm của người dẫn dắt người niệm Phật, cho nên, người niệm Phật tuy đông mà không có thành tựu. Niệm Phật một thời gian thì thành trưởng, phó đạo tràng rồi niệm thêm một thời gian nữa thì có đạo tràng và muốn đạo tràng càng ngày càng to hơn.

Năm nay chúng tôi gần 60 tuổi nhưng cảm nhận về cuộc sống, về mọi sự, mọi việc đang gần giống với câu nói: “*Yếm ly Ta Bà, hân cầu Tịnh Độ*”. Ý niệm này chúng tôi mới có gần đây. Cho nên, các chú có nói với chúng tôi cố gắng làm việc thêm đến 65 tuổi rồi mới nghỉ hưu. Thông qua lời dạy của Hòa Thượng, chúng ta tiếp nhận và thực hành, rồi dần dần cảm nhận rằng tất cả mọi thứ đều là giả, ân oán tình thù cũng là giả. Ân cũng là giả, chỉ có tâm mình thanh tịnh, một câu “***A Di Đà Phật***” luôn hiện hữu trong mình thì đó mới là thật.

Hòa Thượng dạy: “***Mạng người là vô thường, người tu hành chỉ có thời gian là quý báu nhất. Nhất định phải lão thật niệm Phật thì mới không uổng phí thời gian của sinh mạng.***”

Chúng ta tranh thủ thời gian để tu hành, để làm gì đó cống hiến cho mọi người. Thời gian sinh mạng mới là quan trọng còn những thứ khác như “*danh vọng lợi dưỡng*” đều chỉ là ảo ảnh. Nhưng chúng ta lâu nay có cảm nhận được thời gian sinh mạng là

quý giá không hay chúng ta đang dùng thời gian của sinh mạng làm những việc ảo ảnh. Hòa Thượng từng dạy chúng ta: “*Việc tốt cần làm, nên làm, không công không đức*”. Chúng ta làm xong thì quên hết trong tâm chỉ còn lại một câu “*A Di Đà Phật*”.

Hòa Thượng nói: “*Trong Kinh Phật thường dạy chúng ta: Thân người khó được, Phật pháp khó nghe. Đời này chúng ta được thân người là vì đời trước chúng ta tu hành tốt năm giới. Năm giới là nghiệp nhân của cõi người.*”

“*Hiện tại được thân người nhưng không hiểu được để nỗ lực tu hành, để giải quyết việc lớn sanh tử mà chỉ biết ngập trong trong cảm tình dụng sự thì sẽ đắm chìm trong “năm đục sáu trần”, “tham sân si mạn”. Vậy thì chúng ta đã tạo ra nghiệp nhân của ba đường ác. Chúng ta phải hết sức cẩn trọng! Việc này phải chính mình thường phản tỉnh.*”

Để có thân người trọn vẹn, các căn đầy đủ là điều rất khó. Đến lúc thân không còn đủ sức để gánh vác thì có muốn làm các công việc lợi ích chúng sanh cũng không đủ sức. Lúc đó sự tiếc nuối đã là quá muộn. Cho nên bản thân chúng tôi thường tự động viên mình rằng không biết mình có may mắn gì mà gặp được pháp của Hòa Thượng. Có thể nói là không trễ lắm, vẫn còn chút thời gian 10-20 năm nỗ lực. Vậy một khi đã nỗ lực rồi thì chính mình thời gian tới phải nỗ lực hơn nữa. Chúng tôi hiểu rằng mọi thứ danh lợi chẳng có giá trị thật mà viễn ly danh lợi mới là thật. Hằng ngày mình làm chủ được tập khí phiền não của mình thì mới tự tại.

Tập khí nghiện cà phê từng khiến nhiều người run chân tay vì thiếu cà phê hay người ăn ớt thì ăn đến 3,4 trái siêu cay vẫn không dừng lại. Vì sao phải khổ sở như vậy? Chỉ cần chúng ta vượt qua được tập khí đời thường chứ đâu có gì phải lớn lao, đâu phải nói đạo lý ở tận đâu. Hãy quán sát có phải trong cuộc sống hằng ngày, mình vẫn bị tên thống soái “*Tham*” sai sử hành động tạo tác hay khởi tâm động niệm của mình hay không? Vượt qua được, làm chủ được tập khí phiền não thì chúng ta không còn là “*phàm phu*” mà bước lên làm “*phàm phu tiêu chuẩn*”. “*Phàm phu tiêu chuẩn*” chính là Bồ Tát.

Hòa Thượng nói: “*Chỉ cần trong tâm vẫn còn phân biệt, chấp trước, không chịu buông xả thì dù bạn đi đến đâu đều sẽ có chướng ngại. Cho dù một mình ở trên núi cao hay thâm sơn cùng cốc cũng vẫn thấy phiền não, thân tâm không hề được tự tại.*”

Chẳng những chúng ta buông bỏ vọng tưởng, phân biệt, chấp trước nơi chính mình mà còn phải buông bỏ cả thân tâm thế giới này. Chỉ có một câu “*A Di Đà Phật*” hiện hữu thì người đó mới chân thật có được sự bảo đảm. Chúng ta được Hòa Thượng nhắc nhở để chính mình cảnh giác, chính mình biết công phu tu tập của mình đến đâu. Có người hỏi Hòa Thượng rằng họ có vãng sanh không? Hòa Thượng trả lời rằng việc này không cần hỏi ai mà chính mình sẽ biết rõ ràng. Nếu vọng tưởng, phân biệt, chấp trước

đã vắng bật thì mình biết rõ cảnh giới của mình. Ngày ngày dù trong hoàn cảnh nào cũng không dao động, tâm vẫn thanh tịnh thì chính mình biết rõ tâm mình gắn với đạo.

Khi mọi người mời chúng tôi lên phát biểu, chúng tôi đã cố tình bước một lúc hai bậc cầu thang là để chứng minh cho mọi người thấy rằng mình còn khỏe vì có nhiều người nắm tay chúng tôi và mong muốn chúng tôi được khỏe. Cho nên bài học hôm nay, Hòa Thượng dạy chúng ta ngày ngày phải bình lặng mà quán sát từng tập khí của chính mình thì đó chính là tu hành.

Ai cũng nghĩ rằng một ngày phải tụng mấy bộ Kinh Vô Lượng thọ, niệm bao nhiêu câu Phật hiệu mới là tu hành và tu hành là phải đi chùa, tu hành là phải ăn chay. Quả thực đó cũng là tu hành nhưng chỉ có Hòa Thượng mới nhắc chúng ta tu hành chính là ngày ngày kiểm soát, quán sát từng tập khí của chính mình. Một ngày tụng nhiều bộ Kinh Vô Lượng Thọ mà mình vẫn để tập khí diễn ra hay càng tu hành thì “*tự tư tự lợi*” càng kiên cố đó là điều đáng sợ.

Có người nói với chúng tôi rằng họ mong mình giàu để ủng hộ Thầy làm giáo dục. Chúng tôi trả lời rằng không cần giàu bây giờ chân thật phát tâm làm là được rồi. Còn có người lại có ý tưởng mong muốn có nhiều tiền để trang trải cho các học sinh không cần đóng học phí. Một ý niệm quá vĩ đại nhưng cũng chỉ là vọng tưởng. Ý niệm khởi lên tưởng chừng là Đại từ Đại bi nhưng Hòa Thượng từng nhắc nhở chúng ta phải bỏ đi “*cách thấy, cách nghĩ, cách biết, cách làm*” của mình vì “*cách thấy, cách nghĩ, cách biết, cách làm*” đó đều là sai lầm. Biết bao nhiêu người đang làm sao mình không làm theo.

Bản thân chúng tôi bốn ba ở các tỉnh phía Bắc và Hà Nội đã hơn 15-20 năm, đều là rong ruổi một mình. Nhiều tỉnh đã đến trên dưới cả trăm lần. Bây giờ nếu mong giàu thì mới làm thì chính là xuất phát từ lòng tham. Giống như chúng ta xin Phật cho con trúng số phát giàu, con trúng một tỷ đồng thì con sẽ cúng dường 500 triệu đồng. Cách làm này Hòa Thượng nói chúng ta đang nghĩ Phật và Bồ Tát còn khờ ngốc hơn chúng ta, bỏ ra một tỷ mà bị lỗ đến 500 triệu đồng. Nếu trúng số một tỷ mà bỏ ra hai tỷ thì có lẽ còn có thể.

Cho nên công phu tu hành chân thật là ngày ngày quán sát tập khí của chính mình còn nếu tụng Kinh niệm Phật mà vẫn chìm trong “*danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi, tham sân si ngạo mạn*” hay “*tự ngã biểu hiện*” tức là muốn chứng minh không ai hơn mình thì đó là sai lầm nghiêm trọng. Hòa Thượng nhắc người tu hành chúng ta có thứ quý nhất là thời gian của sinh mạng. Hãy trân quý, đừng lãng phí!/.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!